

RECENSION

Dödsdans i schlagertakt

TEATER

Nora

Av Elfriede Jelinek. Översättning: Sofia Stenström. Dramaturg: Anna Kölen. Regi: Anna Bergmann. Skådespelare: Brigitte Zeh, Håkan Paaske, Erik Olsson, Karin Lithman, Sven Boräng, Lars-Göran Ragnarsson, Katarina Lundgren-Hugg.almö Stadsteater, Intiman, 15.3.

Ibsens Nora vill inte leka mer, drar av sig korsetten och river ner de spetskantade gardinerna så att alla kan se in. Sedan går hon och tanken är att hon aldrig ska komma tillbaka. Ett sekel senare söker hon jobb i Elfriede Jelineks kvinnofängelse till fabrik, saluför sina bristfälliga kunskaper och får plats vid bandet med de andra, som nöts ner till oigenkännlighet av ackordsarbetets skavande rytm.

Men än har hon mer att sälja än ren muskelkraft, sin kropp och sitt förtju-sande sätt om inte annat

Stadsteatern skådespelargarde lever upp till suveräna höjder.

och glömsk av sitt tidigare löfte om att bli en människa av egen kraft söker hon tacksamt en fristad från arbetet i förmannens famn. Än bättre villkor kan den förmögne konsuln Weygang erbjuda och snart nog gnider hon i stället underlivet mot honom, i utbyte mot pälsar och pumps.

Med sig på Intimans scen har regissören Anna Bergmann ett helt team av handplockade medarbetare och resultatet är dynamiskt och vitalt. Inte minst Florian Ettis scenografiska lösningar imponerar; en fond av tomt stirrande uppblåsbara Barbaras begrundar i slutscenen de forna älskarnas lik, när Nora tar till vapen och söker en ny lösning på sin frustration.

Budskapet är karaktäristiskt jelinekskt, dystert och

brutalt. Män är djur som tyglas bäst med nosgrima och sadosex. Kvinnor vill bli ägda och kapitalet är Gud. Men ska det gå åt helvete, ska det gå med musik och kring svärtan står ett skimmer av neon när dödsdansen går i schlagertakt.

Tyska Brigitte Zeh är inget annat än briljant i titelrollen och stadsteaterns rutinerade skådespelargarde lever upp till suveräna höjder in i minsta biroll. Det är välgjort, festligt och samtidigt förtvivlat tomt. Gestalterna är karikatyrer, skruvade Tarantinogestalter med Nora som en hämndgirig Beatrix i bjärta tajts.

Det är ett dystert öde Ibsens gestalt går till mötes och ändå berör hon inte, lika lite som drivorna av manslik väcker någon sorg. Det är inte på det planet Jelineks pjäs verkar, hellre statuerar hon exempel, pekar med hela handen på den mänskliga naturen men har inte mycket hopp om att få oss att tänka om.

BOEL GERELL

nojen@sydsvenskan.se

Brigitte Zeh är briljant som Nora.

FOTO: PETER WESTRUP